

utilitatem; quare & apud Evangelistas, & apud D. Paulum Christus hyper emon, pro nobis, mortuus sapissimè memoratur. Ad id verò innuendum, quòd vellet hic detorqueri, nempe baptizari pro mortuis, veluti si mortuus esset, eandem phrasim usurpari nullibi reperimus. His præterea verbis, baptizari pro mortuis, nequit naturaliter induci, baptizari ad peccatum, quod est anima mors, abolendum, seu ad opera mortua, peccata nempe expianda, seu ad mortuorum resurrectionem referendam; seu denique ad moriendum homini veteri. Hæc omnes interpretationes ad sensum morale faciunt, ad literam non faciunt.

Ididor. Pelus. l. 1. Epist. 22. Hieronymia. ser in 1. Cor. 15. 29.

IV. S. Isidorus Pelusiota (d), & Author Commentarii in Pauli Epistolas, quem D. Hieronymo tribuunt (e), Apostoli mentem fuisse putant, ut mortuorum nomine mortalia nostra corpora designaret, nosque baptismate elatos ipsam immortalitate comparare. Quid baptismate carnem lustramus, si nunquam resurget? Quid corpus morti obnoxium ablauimus, si à morte nunquam emerget? Carnem nostram Apostolus mortem appellat, quoniam hac morte anima non moritur. Hæc tamen mortuorum interpretatio ad nostra mortalia corpora denotanda, obscura nimis est atque detorta, quam Apostolus ad Catholicam tantiponderis veritatem comprobendam minime adhibuisset.

f Epiph. hares. 28. c. 6. g Jacob. Capell. Calvin. Petr. Martyr. Hyperius. Vide & Estium, & Hessel. in 1. Petr. 4. & Galen. Catech. 3. & Fromond. hic.

V. S. Epiphanius (f), quem plures sequuti sunt (g), hunc Pauli locum ita vertunt: Quid fiet de his, qui baptizantur imminente morte? qui nempe dum gravibus ægrotant, & omni incolumitatis spe desituti, jam propè mortui decumbunt, de resurrectione, vitæque felicitate sperantes baptismate expiantur in læto? Christianorum plurimos, quos per ludum Clinicos appellabant, in postremis vitæ finibus baptizari alias consuevisse nemo ignoret. Quamvis Ecclesia hanc baptismi consuetudinem nunquam omnino repulerit, attamen de eorum incuriâ, qui baptismum ad mortis angustias protraherant, quodam mœrore affectam semper se exhibuit, eoque, qui fortè incolumitati resisterentur, à Clero rejiciebat.

h Luther. Hammond. Balduin. Meissner. Hutter. Chemnit. Gerbard. Pise. Gerard. Job. Voss. disput. 2. de Resurrect. Anyrald. in 1. Cor. 15. 29. Glass. Gram. 3. p. 1. 3. c. 14. alii plures.

Cui sententiæ adversatur 1. Ipsa textus versio, quæ dura nimis, atque obscura fuerit, si mortui mortem interpretemur; & baptizari pro mortuis reddatur, baptizari imminente periculo mortis. 2. Pauli ratiocinium imbecille sanè foret, neque vi resurrectionis fidem profectò ab incredulis exorqueret; qui enim in extremis baptizabantur, eò tantum respicere poterant, ut æterna supplicia evitaturi, à peccatis abluerentur, quin de resurrectione cogitarent.

VI. Ex Protestantibus (h) Commentatoribus plurimi cujusdam veteris Ecclesiæ moris Apostolum hic meminisse tuerent, quo super Martyrum sepulchra baptismate initiabantur. Originalis Græci phrasim optime sanè verti potest: baptizari super mortuos, super illustrium mortuorum sepulchra, in Christi fidelium cœmeteriis. Cuius tamen baptismi consuetudo, licet se-

cundo, tertio, & quarto sæculo frequens ætate illà Pauli, florere planè non poterat. Quæ enim tunc apud Corinthios Martyrum sepulchra, quæ facella, quæve Christi fidelibus tantummodò destinata cœmeteria?

VII. Heinsius (i) hunc locum vertit: Quid facient, qui mortuorum gratiâ baptizantur? Etenim ei consuetudini Apostolum alluisse putat, quæ alicujus seu ex veteri, seu ex novo Testamento spectata sanctitatis viri nomine in baptismate insigniri solebant.

i Hein. Exercit. sac. in hunc loc. 1. Cor. 15.

Si verò ea fuisset Apostoli mens, versionis duritiæ, & S. Pauli ratiocinii imbecillitate prætermittimus, ad resurrectionem probandam duo necessariò postularentur. 1. Ut singuli suo semper nomine insignirentur in baptismate, quod vix de infantibus impleri posset, qui perrarò eâ ætate baptismate initiari consueverant. 2. Ut sola defunctorum nomina in baptismate tribuerentur. Eo sanè, quod collibitum erat, seu Patris, seu Avi, seu Compatri nomine vocabantur: quam utique consuetudinem vel dum floreret Chrysofomus (k) adhibitam, nos etiam in presentia retinemus. Cùm verò baptizarentur adulti, eodem, quo ante, tamen à Christi fidelibus satis alieno, nomine sapissimè appellabantur; cuiusmodi erant Diodorus, Diotrophes, Apollo, Apollodorus, Aphrodisius, Hermes, Posidonius &c. quibus Ethnicorum Idola memorabantur.

k Chrysof. Hom. 21. in Genes. 6.

VIII. Ludovicus de Dieu ideò viuentes pro mortuis baptizari putat, quòd resurrectionem mortuis promissam, quam ipsi mortui omninò adimpleri opperiantur, baptismatis susceptione confirmant.

Quæ quidem interpretatio subtilis est nimium, & detorta. Qui Deo in cælis jam perfruuntur, eorum, qui baptismate, testimonio ad resurrectionem sperandam nullatenus indigent. Eorum præterea multi, qui baptismate initiantur, minime profectò cogitant de resurrectione probandâ, qui non amplius lumine fidei, sed dilucida Dei visione eandem futuram & sciunt, & expectant.

IX. Arias Montanus Baptisma pro mortuis, seu ad mortuorum resurrectionem probandam illud esse tuerit, quo abluerentur ii, quos ante baptismum Spiritus Sanctus perfuderat, quique deinde baptismalibus aquis tantummodò lustrabantur, ut resurrectioni futuræ, cuius symbolum exhibebat baptismus, se fidem adhibere publicè profiterentur.

Tamen 1. neque Cornelius, neque S. Paulus, neque cæteri ante baptismum Spiritu Sancto perfusi, ab aquarum suscipiendo baptismate exempti sunt. 2. Si is animus fuisset Apostolo, suam utique mentem clariùs patefecisset. 3. Pauli ratiocinium imbecille nimis esset ad resurrectionem probandam; qui enim ita baptizabantur, alia multa sibi potuissent proponere, quin de resurrectione probandâ minimum cogitarent.

* Joan. Cloppenburg. Synag. Selectar. disp. 6.

X. Pro mortuis baptizari, ait Joannes Cloppenburgius (*), idem sonat, ac mortuorum, Martyrum præsertim, à quibus Ca-

Catechumeni fidem hauserant, memoriæ & obsequio baptizari. Quare ut eorum memoriam colerent, & sectarentur exempla, baptismate perfundebantur.

Quid verò hæc ad futuram mortuorum resurrectionem argumentis evincendam? Nimirum præterea angustis eorum, qui baptizabantur, mentem circumscribimus, si ut mortuorum memoriam commendarent, & vestigiis inhererent, baptismate se abluisset velimus.

l Frederic. Spanhem. Exercit. in 1. Cor. 15. 29. tom. 3. novissim. edition. Operum ejus, sect. 5.

XI. D. Spanhemius ita hunc locum explanat (l). Quid facient, qui baptizantur pro mortuis? Qui nempe seu martyrum, seu Christi fidelium constantiam, atque hilaritatem, quam imminente morte de resurrectione sperantes exhibebant, admirantes, ut eandem sibi felicitatem facerent, ad baptismum adducebantur.

Verùm hæc interpretatio Pauli phrasim nimium distrahit, atque detorquet, si per eam induci volumus: quid fiet iis, qui eâ, quam spe resurrectionis morientes exhibent, constantiâ dudè ad baptismum accedunt?

m Harduin. de Triplici Baptismo, pag. 217. not. edit. Amstel. 1709.

XII. P. Harduinus (m) susus rem explicat: Quid proderit iis, qui mortuorum occasione postulant, & suscipiunt baptismum, si mortui non resurgunt? Iis nempe, qui mortuorum inter Corinthios frequentiam intuiti, ad baptismum festinabant, ne, si fortè ante illud interciperentur à morte, calamitatibus obnoxii fierent, & ab immortalitate & resurrectione excluderentur; iis, inquam, quid ea proderit ad baptismum festinatio, si mortui non reviviscant? Sanè igitur alteram post resurrectionem vitam opperiantur, cùm temporalem mortem baptismus minime avertat.

n 1. Cor. 11. 30.

Harduinus quidem Corinthiorum plurimos, eos potissimum, qui ad Sacramenta indignè accedebant, à Deo morte correptos ipsius Apostoli testimonio dilucidè ostendit (n): Ideò inter vos multi infirmi, & imbecilles, & dormiunt multi: Ostendit præterea ex pluribus Patrum, & Ecclesiasticæ Historiæ locis, cum publicam calamitates obruerent, hominum frequentiam ad baptismum sapissimè festinasse, sibi consulentibus singulis, ne sine baptismate à vivis egredierentur.

o Ligfoot. Hor. Hebr. in 1. Cor. 15. & Vasquez 3. p. 1. 2. q. 69. d. 157. c. 3. n. 48. 51. C. Bertram. Lucubr. Francob. cap. 18. Jo. Coccius in Hebr. 9. 13. 14. Francis. Burman. Chamier. Panstra. in Catholice 10m. 3. 1. 26. c. 10. n. 35. Alii apud Nebrissensem, Spanhem.

Quæ tamen interpretatio corrumpit, si ea, de qua Paulus, mortuorum multitudine, Christi fideles tantummodo, qui indignè sacra gerebant, laborasse animadvertamus: quæ quidem calamitas longè alia est ab illis publicis ærumnis, quarum meminerit historia, quæque populos festinanter ad baptismum impellebant. Ab hac itaque improborum solummodò fidelium animadvertione, Judæi, Ethnici, & ipsi Catechumeni avertendi potius videbantur, quàm ad baptismum impellendi: quid enim, quis fortè dixisset, ad Sacramenta properemus, quæ tot homines calamitate conficiunt? Satis profectò nobis consulum fuerit, si ad postremas vitæ angustias baptismum rejiciamus.

XIII. Beza, post quem & alii (o), Apostolum ei consuetudini hic alluisse ferunt, qua Judæi, qui mortuum tetigissent, sep-

tem diebus habebantur impuri, & caremoniis, lotionibusque à Lege præscriptis abluì cogebantur (p); quem Ecclesiasticus morem à mortuo baptizari (†) appellat. Hæc verò ablutio resurrectionis, ut ajunt, symbolum censebatur. Revera quo alio consilio hujusmodi consuetudo induceretur? Si fortè ad sensibilem, & corporalem turpitudinem detergendam post cada-veris tactum abluì consueverant, quare septem post diebus fiebat ablutio?

p Num. 19. 17. † Eccl. 34. 30.

q Paraus, & Bullinger. hic.

XIV. Nonnulli (q) Apostolum veteris moris hic meminisse volunt, quo non Hebræi modò, sed omnes prope Infideles mortuorum cadavera priusquam vel sepulchro, vel flammis committerent, ablucebant. Quid itaque mortuorum corpora detergant, si minime resurgunt? Nonne fatuus illa horrore & corruptionis argumenta, vel humi conderent, vel flammis absumerent? Honorem sanè mortuis exhibitum vel idcirco tribuebant, quòd dum in-vivis agerent, meriti fuerint, vel quòd fortè resurrecturos arbitrantur. Cadavera apud Veteres abluì, & sæpè oleo, & à purimis etiam opobalsamo perfundi solita, latè ostendere prætermittimus: vetusti & recentiores Historici consulantur.

Utraque tamen ex duabus hisce sententiis satis refellitur; quòd dura nimis fuerit interpretatio, si baptizari pro mortuis seu super mortuos vertatur: abluì post mortui contactum seu corpus mortuum detergere. 2. Quòd neque Ethnici, neque Judæi, qui seu aquâ, seu oleo, sive opobalsamo perfundebant cadavera, de docenda resurrectione minime cogitarent. Ethnici enim ei fidem nullam præstabant; Judæi verò si in eandem animum intendebant, cùm, ut Rabbiorum (r) nonnulli tuerentur, hujusmodi ritus resurrectionem spectaret, hunc eâ tantum de re institutum, & ab Hebræis ad resurrectionem insinuandam adhibitum fuisse, inducere minime possumus; ii quippe Hebræorum, qui resurrectioni adversabantur, & populi, qui eidem fidem minime adhibebant, eadem, qua cæteri, pietate, mortuis abluendis, & servandis cadaveribus incumbabant. 3. Quòd imbecille nimis foret Apostoli argumentum: dicenti enim: Quid faciant Judæi, qui abluunt mortuos, si non resurgunt? illicò responderi potuisset: quid facient Ethnici, qui eosdem detergant? An illi Judæorum & Christi-fidelium instar, mortuorum resurrectionem opperiantur?

r Rabb. Bechai. & lib. Zohar, citati à Ligfoot. Hor. Hebr. in hunc locum.

s Sebast. Schmid Disput. in 1. Cor. 15. 29. Argentor. anno 1656.

XV. Sebastianus Schmid (s), qui huic loco explicando expressè operam suam navavit, eidem post mortui contactum abluendi consuetudini Apostolum alluisse sentit, cuius tamen lotionis aliam exhibet causam. Cùm, inquit, quorundam in mortuos populorum impietatem Moyses animadvertisset, qui cadavera sordium instar, in sterquilinum, seu in cloacas canibus, vul-turibus, aliisque id genus animalibus pabulum projiciebant; adeò reverenter eadem tractari jussit, ut ab eorumdem contactu labes referretur, non alia ab eâ, qua ii afficiebantur, qui alicui impuritatis obnoxii res sacras tetigissent: quos idcirco, sicuti eos, qui

